



Turvallisuus, resilienssi ja arviointi Pohjoismaissa - kohti turvallista pohjoismaista yhteistyötä

Pohjoismaiden hallinnollisen liiton Suomen osaston
seminaari

10.4.2026

Ann-Sofie Stude

Pohjola: yhtenäinen ja vahva

- Pohjoismaiden ministerineuvostoa ohjaa pääministerien visio Pohjolasta maailman kestävimpänä ja yhtenäisimpänä alueena 2030.
- Puheenjohtajuuskaudella vuonna 2025 Suomi kiinnitti erityistä huomiota yhteiskuntaturvallisuuteen, mukaan lukien siviilikriisivarautumiseen ja resilienssiin, sekä lapsiin ja nuoriin.



Visio 2030

Kilpailukykyinen Pohjola

Haluamme yhdessä edistää Pohjolan vihreää kasvua, joka perustuu tietoon, innovointiin, liikkuvuuteen ja digitaaliseen integraatioon.

Vihreä Pohjola

Haluamme yhdessä edistää yhteiskuntiemme siirtymistä vihreään talouteen sekä hiilineutraaliutta ja kestävästä kierto- ja biotaloutta.

**Pohjolasta
tulee maailman
kestävin ja
integroitunein
alue**

Sosiaalisesti kestävä Pohjola

Haluamme yhdessä edistää osallisuutta, tasa-arvoa ja yhtenäisyyttä alueella, jossa on yhteiset arvot ja jossa vahvistetaan kulttuurivaihtoa ja hyvinvointia.



Övergripande säkerhet - Samhällssäkerhet



- Under sitt ordförandeskap ägnade Finland särskild uppmärksamhet åt **samhällssäkerhet**, inbegripet **civilkrisberedskap** och **resiliens**.
- Vi fortsätter att betona behovet av att stärka de nordiska ländernas resiliens och främja en övergripande och omfattande beredskap inför olika kriser och hybridhot.
- De nordiska ländernas resiliens och handlingskraft vid kriser ska utvecklas konsekvent och alla politiksektorer ska beaktas samordnat i syfte att stärka beredskapen. Det nordiska regeringssamarbetet i de sektoriella ministerråden utgör en bra ram för detta arbete.
- Prof. Pirjatanniemis utredning (03/2026): civilkrisberedskap ett tema väl lämpat för det institutionella nordiska samarbetet.

SUOMEN JA AHVENANMAAN PUHEENJOHTAJUUS POHJOISMAIDEN MINISTERINEUVOSTOSSA 2025:

PAINOPISTEALUEET

Puheenjohtajuuskauden työtä ohjaa Visio 2030 toteuttaminen, sektorien yhteistyöohjelmat ja työsuunnitelmat sekä kansallinen puheenjohtajuusohjelma.

Läpileikkaavina prioriteettiteemoina ovat yhteiskuntaturvallisuus ml. kriisivarautuminen ja resilienssi sekä lapset ja nuoret.

Ministerineuvostoilla on yksi tai kaksi kokousta vuodessa (yhteistyöministereillä viisi). Virkamiestason kokouksia on useampi.

<p>MR-SAM (yhteistyö)</p> <ul style="list-style-type: none">Varautuminen ja resilienssiLapset ja nuoret: oikeudet, hyvinvointi ja osallistuminenPohjoismainen vapaa liikkuvuus	<p>MR-A (työelämä)</p> <ul style="list-style-type: none">Työperäisen hyväksikäytön ehkäisyPsykososiaalisten riskien ehkäisy ja hallinta työpaikoilla	<p>MR-E (kestävä kasvu / energiapolitiikka)</p> <ul style="list-style-type: none">Luotettava, kohtuuhintainen ja kestävä energiahuoltoRajat ylittävien yhteyksien toimitus- ja huoltovarmuusEnergiainfrastruktuurin turvallisuusSähköntuotantokapasiteetin varmistaminen	<p>MR-N (kestävä kasvu / elinkeinopolitiikka)</p> <ul style="list-style-type: none">Kilpailukyvyyn lisääminenPuhtaan siirtymän ja uusiutuvien energioiden edistäminenAkkuaan ja mineraaleihin liittyvä yhteistyöTeollisuuden kansainväliset arvoketjut
<p>MR-R (kestävä kasvu / aluepolitiikka)</p> <ul style="list-style-type: none">Aluekehittäminen ja -suunnittelu kokonaisturvallisuuden näkökulmastaPuhtaan siirtymän merkitys maaseutu- ja kaupunkialueilleHyvän elämän edellytysten tunnistaminen ja vahvistaminen	<p>MR-FJLS (maa-, metsä-, kalastus-, vesiviljely- ja elintarvikeasiat)</p> <ul style="list-style-type: none">Biopohjaisten luonnonvarojen kestävä hoito ja käyttöElintarvikkeiden terveellinen ja kestävä kulutusRuokajärjestelmien kestävyden varmistaminenBiotalousresilienssin vahvistaminen	<p>MR-JÄM (tasa-arvo ja LGBTI-asiat)</p> <ul style="list-style-type: none">YK:n Pekingin toimintaohjelman 30-vuotisjatkoosakeleatAnti-genderismiin vastaaminenSukupuolittunut väkivaltaSamapalkkaisuusMiehet ja maskuliinisuusSukupuoli- ja seksuaalivähemmistöön kuuluvien ihmisten hyvinvointi	<p>MR-K (kulttuuri)</p> <ul style="list-style-type: none">Medialukutaito, demokratiakasvatus ja resilienssiKulttuurifoorumiKulttuurinen moninaisuus ja inklusiivisuusPohjoismainen kieliyhteistyö
<p>MR-JUST (oikeusasiat)</p> <ul style="list-style-type: none">Luottamus oikeusvaltion toimintaan ja demokratiaan: nuoriso- ja jengirikollisuuden ja rajat ylittävän järjestäytyneen rikollisuuden torjunta sekä vankeinhoitoalan yhteistyön kehittäminenDemokratian kriisinkestävyysKorruption torjunta	<p>MR-MK (ympäristö- ja ilmastoasiat)</p> <ul style="list-style-type: none">Vihreä siirtymäInvestointien lisääminen puhtaaseen energiaan, kiertotalousratkaisujen hyödyntäminen, vähäpäästöisten liikennemuotojen käyttöönotto sekä luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen	<p>MR-S (sosiaali- ja terveyspolitiikka)</p> <ul style="list-style-type: none">Pohjoismaiden yhteinen varautuminen häiriötilanteisiinDigitalisaatioVammaisten henkilöiden oikeudetSosiaalinen luottamus ja yhteiskuntien koheesio	<p>MR-U (koulutus ja tutkimus)</p> <ul style="list-style-type: none">Lasten ja nuorten demokratiakasvatus ja medialukutaitoOsaamisen vahvistaminen ja liikkuvuusKieliyhteistyö
<p>MR-FINANS (talous- ja rahapolitiikka)</p> <ul style="list-style-type: none">Rahoitusmarkkinoiden varautuminen	<p>MR-DIGITAL (digitalisaatio)</p> <ul style="list-style-type: none">Digitaalisesti rajaesteetön PohjolaTehokas tiedonhallinnan edistäminen, joilla vastataan kolmoissiirtymän (väestö, energia ja ympäristö) muutoksiinDigitaalinen luku- ja käyttötaitoDigitaalinen turvallisuus ja varautuminen	<p>LVM</p> <ul style="list-style-type: none">Liikennejärjestelmä-suunnitteluMerenkulkuLiikennesektorin valmius- ja varautumisyhteistyö	

Puheenjohtajuus 2025 siviilikriisivarautuminen; toimet/saavutukset ja miten eteenpäin



- Johdonmukaisesti ja poikkisektoraalisesti ministerineuvoston agendalle
- Pääministerien julkilausuma toukokuussa 2025; konkreettisesti avattu kokonaisturvallisuuden teemoja; hyödyksi sihteeristölle raporttia laadittaessa PMNn siviilikriisivarautumisen toimista tähän mennessä
- Aihe esillä pj-vuonna kaikilla PMNn 14 sektorilla; **konferensseja, foorumeita, seminaareja, kursseja ja työpajoja** järjestettiin Suomessa ja eri puolilla Pohjolaa. MR-FJLS (MMM) puitteissa järjestyksessä toinen tabletop-harjoitus. **Uusia hankkeita** aloitettiin tai niistä tehtiin rahoituspäätökset (ml. pohjoismaiset laitokset, esim. NordForsk). **Julkilausumia** elinkeinoministerit, energiaministerit, aluekehityksen ministerit sekä oikeusministerit. Entuudestaan maa- ja metsätaloussektorin julkilausuma varautumistyöstä (2024).
- Sektoreiden yhteistyöohjelmat 2025-2030
- Kehystetty sektorien työtä ja avattu mistä eri aloilla yhteistyössä käytännössä kyse – työ jatkuu
- 2026: Tanskan ja Färsaarten PMN-pj; Suomen Pohjoismaiden Neuvosto -pj



Visio 2030

Arviointi



Visio 2030; seuranta

- Baseline report 2021: 45 indikaattoria; vihreä, kilpailukykyinen, sosiaalisesti kestävä Pohjola. Mitataan muutosta kestävydessä ja yhtenäisyydessä.
 - Tilanneraportti 2023 (Ramboll Management Consulting)
- Toimintaohjelma 2021-2024: 12 tavoitetta; vihreä, kilpailukykyinen ja sosiaalisesti kestävä Pohjola. Arvioidaan Pohjoismaiden ministerineuvoston toimia.
 - Puoliväliarviointi 2022; Raportti 2025
- Ei siviilikriisivarautumista mittaavaa indikaattoria.

Visio 2030; indikaattori 3.4 (sosiaalinen kestävyys)



3.4. Peaceful and inclusive societies

3.4.1 Social trust

Upper boundary: Historical maximum Lower boundary: Weighted average of the 3 lowest performing EU countries, forecasted in 2020

3.4.2 Electoral turnout in national parliaments

Upper boundary: Weighted average of the 3 best performing OECD countries Lower boundary: Weighted average of the 3 poorest performing OECD countries

3.4.3 Share of population who report problems with crime, violence, or vandalism

Upper boundary: Technical optimum Lower boundary: Weighted average of 3 lowest performing EU countries, forecasted to 2030

Status		Progress arrows	
●	The Nordic Region is currently fulfilling its ambitions	↑	On track
●	Still some challenges	↗	Moderate improvements
●	Still significant challenges	→	Stagnation
●	Still major challenges	↓	Moving in wrong direction



Kiitos! Tack!